

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

KLÓFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

A németek győzelme Dünaburg vidékén

Az Aa folyó mentén jelentékeny területet elfoglaltak — 1500 fogoly — A Kárpátokban és a Szereth mentén ágyuharcok — Tulcea fölött a Szent György-ág északi partját kiürítettük

Az orosz-román háború

Höfer jelentése

Budapest, január 24. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Mackensen vezértábornagy hadcsaportja: A Szent György-ág északi partját kiürítettük.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Helyenkint fokozódott ágyutüzön kívül nincs jelenteni való.

Lipótbajorherceg vezértábornagy arcvonala: Az osztrák-magyar haderőknél nincs jelenteni való.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 24. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajorherceg vezértábornagy arcvonala: Az Aa két oldalán és Rigától délre reánk nézve kedvező lefolyású harcok fejlődtek.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Kemény hidegben csak helyenkint volt élénk tüzérségi tevékenység és előtéri ütközet.

Mackensen vezértábornagy hadcsaportja: Tulceától északra a Szent György-ág északi partját feladtuk.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, január 24. A Wolff-ügynökség jelenti január 24-én este:

Az Aa mindkét oldalán német támadások az oroszoktól jelentékeny terület elfoglalását eredményezték. Eddig 1500 foglyot szállítottunk be.

Lázadás Pétervárott

Stockholm, január 24. Pétervárról érkezett hír közli, hogy a lakosság a rossz és kevés kenyér miatt utcai lázadásban tört ki. Katonaságot rendeltek ki a lázadók megfékezésére, azonban a katonák nem löttek a népre. Erre egy hadnagy lövöldözött a népre. A katonák ezt a hadnagyot szuronyakkal felkoncolták. Az engedelmséget megtagadó századot halálra ítélték. A cár megkegyelmezett nekik és Szibériába száműzték őket.

Megtagadják az engedelmséget az orosz csapatok

Berlin, január 24. A Wolff-ügynökség jelenti: Orosz foglyok beszélik, hogy a Riga körüli harcokban a támadást a 17. szibériai ezred 1. zászlóaljának kellett volna megkezdeni. A zászlóalj azonban megtagadta a támadást, mire a 17. és 18. ezred nem támadt. — Erre a két ezredet leváltották a 19. és 20. ezredre. A 17. ezred 1. zászlóalját leigyevezették, 24 embert nyomban agyonlőttek, 40 emberre hasonló sors vár. A zászlóalj többi részét az ország belsejébe szállították.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, január 24. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 24. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonal: A helyzet változatlan.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A görög hadsereg leszerelése

Berlin, január 24. A Berliner Tageblatt jelenti: A Times athéni levelezője jelenti, hogy az a 15 napos határidő, amely alatt a görög csapatokat el kell szállítani, vasárnap este kezdődött. A szövetségesek föltételei lehetlenné lesznek minden támadást Sarraül ellen. A földszorostól északra csak 3000 embernek szabad maradni. A csendőrséget korábbi létszámára szállítják le. Ezen a héten minden ágyut és gépfegyvert is délre kell szállítani. A gyakorló ágyut sem szabad a földszoroson hagyni. Ha a kormány a tartalékos egyesületeket is fölloszlatja, akkor a blokádi megszüntetésére és a követek visszatérésére még ezen a héten számítani lehet.

A belga-francia harctér

Berlin, január 24. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

A harci tevékenység majdnem mindenütt, tiszta fagyos időjárás mellett, a legtöbb arcvonalszakaszon mérsékelt határok között maradt. A repülők sokoldalú feladataikra kihasználták a kedvező megfigyelő viszonyokat. Az ellenség számos légi harcban és védőtüzélszünk folytán 6 repülőgépet veszített.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A flandriai tengeri csata

Berlin, január 24. A Wolff-ügynökség jelenti: Mindjárt az ütközet elején, amely a sötétben játszódott le, a „V. LXIX.” vezető járművünket teli találat érte a parancsnoki hidon. A találat megölte a hajó parancsnokát, két más tisztet és a legénység néhány emberét. A súlyosan megrongált hajó összeitkőzött egy másik naszáddal. A „V. LXIX.” befutott Imuiden holland kikötőbe. Az a naszád, amelynek a „V. LXIX.” nekirohant, sérülése dacára nekirohant egy ellenséges torpedórombolónak. Ezt a torpedórombolót később stílyedő állapotban láttuk. Egy harmadik német

URANIA

Ma utoljára!

Az ismeretlen tartomány

(ne kívánd a más feleségét)

dzsungel dráma
5 részben.

Bjöld a viasváros,
azán az ismeretlen,
titokzatos sziget, a
zátonyra jutott ocsán-
járó borzaimai, fene-
vadak az őserdőben.

Egy téll kabát regénye

vígjáték 2 felvonásban.

Bjöldások kezdete: 5, 7,
és 9 órakor rendes hely-
árral.

APOLLO

Ma, csütörtökön
Előadások 5 órakor mé-
sételt, 7 és 9 órakor
rendes helyárral.

Törzs Jenő

Rajna Aliso

főszereplésével

Az olitéli

társadalmi dráma
4 felvonásban.

A repülő koffer

böhözat.

A trombitás

vígjáték.

A fjordokon

természeti felvétel.

naszád a sötétségben elvesztette az érintkezést a többiekkel és számos ellenséges torpedórombolóra bukkant. Nyomban támadást kezdett és közvetlen közelből torpedó lövéssel elsüllyesztett egy nagy ellenséges torpedórombolót. — A tulerőre tekintettel megszakította a harcot és befutott kikötőnkbe.

Amsterdam, január 24 Az angol admirális jelenté: A múlt éjszaka egy őrfjáró flottánk a holland partok közelében összeütközött ellenséges torpedórombolókkal. Harc fejlődött ki. Egy ellenséges rombolót elsüllyesztettünk, a többiek, miután tetemes veszteséget szenvedtek, szétszóródtak. A sötétség beállta megakadályozta a harc eredményének teljes megállapítását.

Egy későbbi jelentés szerint az admirális ezt közli:

Ma éjszaka rövid erős harc volt ellenséges rombolók és a mi rombolóink közt. Egy torpedó egyik rombolónkat eltalálta, 3 tiszt, 44 ember elpusztult. A rombolót saját hajóink elsüllyesztették.

Francia erősítések a svájci határon

Zürich, január 24. A svájci francia határra jelentékeny francia erősítő csapatok érkeztek, amelyek lövészárkokat, erődírményeket, árársövényeket építenek és villamos kábeleket fektetnek le, amelyekből villamos erőáramot vezetnek a drótakadályokba.

Egy angol képviselő a haboru folytatása ellen

Bécs, január 24. A Pol. Korr. jelenté: A Labour Leader közli Snowden Fülöp képviselő levelét, amelyet a Morning Post a következő kivonatokban foglal össze:

A sajtó brutális jingoizmusa és gyalázatos militarizmusa bizonyítja a világ előtt, hogy a haboru folytatásáért és mindazért, ami az emberélet és vagyon elvesztésével kapcsolatos, ezental az entente-hatalmakat terheli a felelősség. Az a fogadtatás, amelyben Oroszország, Franciaország és Anglia a német békeajánlatot fogadták, nem lehetett volna gögősebb akkor sem, ha ezek a hatalmak fölényes győzők lettek volna, pedig katonailag folyton rosszabb helyzetben vannak és nincs is alapos kilátásuk e helyzet megjavítására. Európát a legprimitív szeszélyek uralják és egy olyan sajtó hazugságai borítják lángba, amelyet országunk legtudatlanabb és legelvetlenebb gazemberei vezetnek. — A sajtó néhány zsoldos munkájához hasonlít, akik olyan dolgokat irnak, amelyeket maguk sem hisznek, míg személy szerint kitérnek a szenvedések és a halál elől, amelybe érzés nélkül bekielődik polgártársaikat.

***

Az olasz haboru

Höfer jelentése

Budapest, január 24. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

— **Hir Burián báró lemondásáról.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Politikai Híradó jelentése szerint Burián István báró közös pénzügyminiszter legközelebb megváltik állásától az osztrák politikusok bizalmatlansága miatt. Illetékes körökben mitsem tudnak erről.

Tisza főolvaszt a hadügyminisztériumban közbenjárt képviselők névsorát

— A képviselőház ülése —

Budapest, január 24.

Rendkívül nagy érdeklődés mellett délelőtt 11 órakor nyitotta meg a képviselőház ülését Szász Károly alelnök. Az érdeklődés Tisza István gróf miniszterelnök beszédének szólott, amelyet a közbenjáró képviselők ügyében hozzá intézett interpellációkra mondott.

(A vasuti hadiadó)

A Ház elsősorban a vasuti hadiadót tárgyalta. Teleszky János dr. pénzügyminiszter reflektált az ellenzék részéről elhangzott kifogásokra, védelmébe vette a javaslatot és rámutatott arra, hogy a vasuti hadiadó milyen jelentékeny összegű bevételt biztosít az állam részére, amelynek minden eszközt meg kell ragadnia, hogy jövedelmeit szaporítsa.

Kimutatta még a pénzügyminiszter, hogy mennyivel többet költ a kormány ma az államvasutakra, mint régebben. A refakciák kérdése nagyon komplikált gazdasági kérdés és lehetetlen kívánság, hogy jelentést tegyenek a refakciákról, miután ezek ugyis publikálva vannak.

A Ház a javaslatot részleteiben és általánosságban is elfogadta, mire megkezdődött a kivételes hatalom kiegészítéséről szóló javaslat tárgyalása, amelyet Grätz Gusztáv dr. ismertetett. Öt órakor a vitát megszakították.

(Az interpellációk)

Apponyi Albert gróf a kiegyezés kérdésében, valamint a Németországgal és Svájcjal kötött szerződések felmondása tárgyában interpellált.

Tisza István gróf: Ebben a kérdésben nem akar újabb ismétlésekbe bocsátkozni. Ami a külfölddel kötött szerződéseket illeti, az osztrák és magyar kormányok fentartották maguknak a felmondás jogát.

Apponyi Albert gróf és Tisza István gróf újabb felszólalásai után a Ház a választ tudomásul vette.

Lovász Márton Wilson jegyzéke kapcsán kérte a miniszterelnököt, ha landó-e a kormány azt a béketárgyalások alapjául elfogadni.

Tisza István gróf miniszterelnök: Minden eszmecsérét rokonszenvesen fogadna, amely a békét szolgálja, de ezt a szövetségesekkel kell megbeszélnie. — Rámutat a békehajlandóságunkra, az entente feltételei azonban egyértelműek megsemmisítésünkkel. Ez bennünket a legvégső ellenállásra kényszerít. Ellenségeink és Wilson feltételei között áthidalhatatlan ellentét van. Hangsúlyozza, hogy tradíciókhoz mérten minden békekísérletet szívesen fogadunk.

Zlinszky István a hadseregszállítások tárgyában interpellált. Azt mondja, hogy amikor vitéz honvédeknek papírtalpat szállítanak, akkor a képviselőknek távol kell tartaniok magukat a szállításoktól, hogy a gyanút elkerülhessék. Tisza kijelentette, hogy a kijárókat összeiratja. Egész sereg ügy merült föl a saj-

tóban. Kijelenti, hogy nem személyes élel, de az országgyűlés reputációja érdekében kéri ezek neveinek publikálását.

Haller József gróf: A hadseregszállításoknál kijárók dolgában felmerült vádakkal foglalkozni kell, mert a vádak súlyosan érintik a parlament reputációját. Bármely párthoz tartozzék is az illető képviselő, döntsön legszigorúbban az összeférhetlenségi zsűri. Ő is kéri a kijárásban résztvettek neveinek közlését.

Tisza István gróf kijelenti, hogy ő sem helyesli az inkompatibilitásról szóló törvény egyes rendelkezéseit. Amióta — ugymond — szerencsém vagy szerencsétlenségem van e helyen állani, három eset volt, amelyben tanácsot adtam barátainak, hogy lemondjanak. Egy alkalommal ügyvéd képviselő barátaim megkérdezték, hogy kijárási ügyekben a védelmet elvállalhatják-e, én azt a tanácsot adtam, hogy ne vállalják.

Egy hang: Teleky József gróf.

Tisza István gróf miniszterelnök: Telekynek is én tanácsoltam, hogy mondjon le. Én fölkértem a hadügyminisztert, hogy egyetlen képviselő kijárását se fogadja el. Roszner Ervin bárót pedig fölkértem, járjon utána és állítsa össze a kijáró képviselők névjegyzékét. E névjegyzékben benne van mindenki, aki a hadseregszállítások ügyében egy szót is szólt. Konstatálom azonban, hogy a hadügyminisztérium értesítése szerint 1915. nyara óta semmitféle képviselő hadseregszállítás dolgában nem interveniált. Ezt a névjegyzéket közölte velem a hadügyminiszter. Betűrendben fogom fölolvadni a listát és azok neve mellé, akik csak egyszer jártak közbe, csak annyit mondok: ajánlott, akik többször jártak közbe: érdeklődött. A lista a következő:

Baross János dr. érdeklődött,

Born Frigyes báró ajánlott,

Burdea Szilárd dr. érdeklődött, időközben mandátumáról lemondott,

Dániel Gábor báró ajánlott,

Gündisch Guido ajánlott

Gündisch, aki a miniszterelnök mögött ült, tiltakozni próbált, mire Tisza István gróf feléje fordult és hivatkozott a listára.

Hajós Kálmán ajánlott,

Hegedüs Loránt dr. ajánlott; ugyanis a Gyáriparosok Országos Szövetsége érdekében egy levelet írt,

Ivánka Imre érdeklődött,

Nadányi Gyula érdeklődött, időközben meghalt,

Okolicsányi László ajánlott,

Pekár Gyula ajánlott, illetve a neje vezetése alatt álló altruisztikus intézet érdekében eljár,

Pescha Miklós érdeklődött,

Szterényi József ajánlott

Szterényi József: Én?! Soha!

Tisza István gróf: Benne van a listában.

Szterényi József: Ismétlem: soha!

Tisza István gróf: Végül Szüllő Géza dr. ajánlott. Kijelentem, hogy a fölolvastottak nagy zöme csak levélben ajánlotta az illetőket s kijártnak tekinthető az anyagi érdek. De határozottan megállapított az anyagi érdek Burdea Szilárd, Ivánka Imre és Nadányi Gyula részéről, a tartósabb érdeklődés pedig Baross János dr. és Pescha Miklós részéről. Ezekhez azt a kérést intéztem, hogy lépjenek ki a munkapártból, hogy egyetlen tagja se legyen, aki kijárt. Az az intencióm, hogy az összeférhetlenségi ügyeket gyorsan letárgyaljuk. Föl-szólítom mindazokat, akik a vádakat hangoztatják, legyen elég térfasságuk a följelentést megtenni.

Gündisch Guido kijelenti, hogy sohasem járt a hadügyminisztériumban. — Emlékszik, hogy atyja, aki szintén képviselő volt, Bécsben járt s mondta, hogy személyes barátja Jarzebecky tábornoknak, akinek megemlített a kisdísnódi kisiparosok ügyét.

Szterényi József is kijelenti, hogy soha sem tett semmiféle ajánlatot, szállításban nem vett részt, mégis a 146. § értelmében önmaga ellen összeférhetlenségi bejelentést tesz.

Tisza István gróf: Lehet, hogy a képviselő ur beszélgetés közben említett meg valakit.

Szterényi József: Kijelentem, hogy én sem szóban, sem írásban nem ajánlottam senkét.

Az elnök: Szterényi József képviselő ur

Urania

Előleges jelentés!

Pénteken

Látványos és megkapóan szép

Monna Vanna

egy legenda után 4 felvonásan.

Írta és rendezte ILLÉS JENŐ.

Főszereplők: Lenkeffy Ica, Deágy Alfréd,
Szöröggy Gyula.

Jegye. Övétel.

bejelentését nem veszem tudomásul, mert annak házszabályszerűen kell megtörténni.

Zlinszky István és Haller József gróf felszólalása után a Ház a választ tudomásul vette.

Csemez István a rekvirálás kérdésében intézett interpellációt a földművelésügyi miniszterhez, aki megnyugtató választ adott.

Pető Sándor a katonák kimaradásának megvonása tárgyában interpellált.

Hazai Samu báró honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a kimaradási engedélyeket biztonsági okokból vonták meg, de már rendelkezett, hogy a feltétlen megbízható elemek kimaradást kapjanak.

A válasz tudomásul vétele után az ülés 9 órakor véget ért.

Női ruhában járó grófi fiú

Egy debreceni leány regénye

Egy házkutatás alkalmával a debreceni rendőrség tekintélyes pénzüsszegekről szóló takarékkönyvet fedezett fel egy szerényebb családnál, sőt annak egyik, Rózsika nevű leányánál egy különös, gyanúteltő levelet talált. A papíron kilencágú korona, aláírása: gróf . . . . . Endre. A vezetéknev helye üres volt és a debreceni család mitsem akart tudni arról, mintha ismerné a fivér íróját. A véletlen, meg egy levált, elhasznált levélbélyeg nyomra vezetett a rendőröket. Vegyi tintákkal kibetűzték a levélbélyeg betűit, amíg kivették rajta ezt a szót az átpecsételésem: Nagyvárad 2.

Valószínűnek látszott, hogy a bélyeg a fantasztikus levelet szállította Debrecenbe. — Így a nagyvárad rendőrséghez jutott át a következő érdekes írás:

Kedves Rózsika kisasszony! Ne vegye rossz néven, hogy felkeresem ezzel a levelemmel és hogy elárulom ezáltal azt a titkot, amelyről, mióta élek, senki sem tud kivül, önön és egy grófi leányon kivül. Maga tudja, magának éreznie kell, hogy minden sötétségben és keserű titkon keresztültör a titkok titka, a legmagasabb misztikum, a szerelem. Az én titkom, ami miatt magát szerettem és ezt megírhatom innen, a zárdából, az, hogy én nem vagyok nő, hanem férfi. Grófi család sarjadéka, akit mint leányt adtak be a zárdába, mindvégig neveltettek, tanítottak, gondosan titkolva azt, hogy férfi vagyok. Erről senki sem tud, csak akit említettem és — maga. Könnyű volt ezt titokban tartaniok, mert a külsőm, egész megjelenésem, hajam, arcom, kezeim és lábam női. Ez volt az én menetsvárom eddig és pokoli kinom, borzalmas gyötrődésem ezentúl. Most végéig akarom szakítani a kinoknak. Az életem, a jövőm függ a maga elhatározásától. — Ha azok után, amiket most megtudott rólam és titkomról, vagy csak sejt is, tud szeretni — adja ezt tudtomra. Idegen országba megyünk ki ketten, ott fogunk élni egymásnak, ahol nincsen ránk figyelem és nincsen a titok kényszerűsége. Gondoskodni fogok — tudok — magáról, a tenyereimen hordozom és se ezen, se a másvilágon nem lesz oka megbánnia a szerelemnek azt a könyörületes édességét, amellyel megváltott engem. Ha ezt akarja, jöjjön. A zárdában fogom várni. Szobámban fogok fekvődni lehunyt szemekkel — és nem egyedül — amikor ön belép. Hozzon gyöngyvirágot, lépjen ágyamhoz, tegye a virágot a takarómra és csókolja meg a homlokomat. Ez lesz a jel, amit megértek, — ez lesz a megváltás. Jöjjön. Jöjjön, ha ismer szeretmet és könyörületeséget. Várom. Gróf . . . Endre.

A nagyvárad rendőrség még a december 16-os postabélyegzést is megtalálta a levélen, amelynek várad eredetéről most már semmi kétség nem lehetett. A debreceni szép leány közölte, hogy nem jön le a nagyvárad zárdá titokzatos grófi szobájába, a fantasztikus levélről azonban nem tudott megválni, eidugta.

Ha bármelyik nagyvárad zárdában egy férfit rejtegetnek női, esetleg apácai ruhában, ami percig sem hihető — akár grófi származású, akár nem — bizonyos, hogy az illető most katonaszökevény. És egyelőre

kizárólag ez az egy dolog volt, ami följosította a továbbkutatásra a hatóságokat.

A legnagyobb diszkrécióval, tapintattal és ügyességgel kellett véghezvinni a különös nyomozást, egy grófi fiú megkeresését — állítása szerint valamelyik zárdában. Különös kihallgatások történtek, amelyek során sűrűn emlegették az egyik leggazdagabb biharmegyei grófi család nevét. Hosszadalmas és kalandos utakon végül a várad rendőrség bünygyi osztályának a vezetői felkutaták a titokzatos grófi fiút, aki csakugyan Nagyváradon tartózkodik.

A. M. Erzsébetnek mondta magát. Nagy kalappal, elegáns, divatos női toaletiben, gömbölyű formák, gödrös női arc. A fiatal arc fölötte hatalmas, pompás hajkorona, de csodálatos, fénytelen fehér színű, teljesen ősz. — Kis idővel észrevenni a szemek fájdalmas, intelligensen szenvedő kifejezését és a szemek alatt a sok-sok ráncot.

Semmi nem történt, ami törvényellenes, ami káros volna. Katona nem lehet, — mert . . . Orvosi vizsgálat, amely az élet legkülönösebb csodáját állapítja meg, — nem történt honvédelmi kihágás. Férfi is, nő is egy személyben, a tudományban soha nem tapasztalt mértékben.

A rendőrségen a kihallgatott Imrik S. Zoltán tb. kanonok kijelentette, hogy amit mint magánember tud, azt elmondja szívesen. Törvény- vagy jogsértés sehol sem történt, erről tanuskodik. Mindenről másról azonban ezzel a dologgal kapcsolatban, — amit csak mint gyónató lelkiatyá tudhatott meg — kénytelen megtagadni a további fölvilágosítást, mert a gyónási titoktartás szent kötelezettsége neki, mint katolikus papnak, a legfőbb törvény.

Ilyen tanuskodás után a várad rendőrség Gerő Armin főkapitány utasítására megelégedett azzal, hogy a titokzatos nő-férfi személyi adatait összegyűjtse. Megállapították, hogy a Városi Villamosműveknel a legfinomabb villamosági munkákat végezte kis ideig, kísérletezett is, aztán elhagyta helyét.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

Hadsegélyző Hivatal átvételi különítménye. Budapest, IV., Váci-utca 28.

Apollo

Péntek
Szombat
Vasárnap

Jókai Mór

regénye filmen

Mire megvénülünk

II. rész.

Jegyelővét
d. e. 10 órakor.

Nagy gabonacsempészes Pozsonyon át Olaszországba

Eddig 300 vagon kicsempészesét állapították meg

Pozsony, január 24.

A pozsonyi határrendőrség véletlenül rájött, hogy 1916. óta, az olasz háború kitérése után egész 1916. nyaráig nagymennyiségű gabonát csempészték ki Svájcra át Olaszországba. A határrendőrség állítása szerint eddig 300 vagonról tudnak, de a kicsempésztett mennyiség sokkal nagyobb.

HIREK

***

— **Signum laudis.** A király megparancsolta, hogy Schell Gyula báró 7. huszárezredbeli, Sorger-Domenigg Albin 16. huszárezredbeli hadnagyoknak a legfelsőbb dicséret elismerés tudtul adassék.

— **A debreceni szövetkezetek szanálása.** A Pénzüntézet Központ a debreceni pénzpiac helyzetének hosszabb időn át folytatott beható tanulmányozása alapján elhatározta, hogy a szövetkezeteknek a debreceni piacra nézve oly nagy fontosságú rendezését tényleg felkarolja, ha erre az érdekeltek — a visszleszámitoló hitelezők és a kezes igazgatósági tagok — a lehetőséget megadják. E lehetőség határainak a helyszínén való megállapítása céljából Pásztor Miksa, a Pénzüntézet Központ igazgatója Debrecenben tartózkodik, hogy azután a lefolytatott személyes tárgyalások alapján megtegye igazgatóságának az előterjesztést a szanáláshoz szükséges hitelre és a kibontakozás módjaitra nézve. Az eddigi előjelekből ítélve, a szanálás eszméje a visszleszámitoló hitelezőknél kedvező fogadtatásra talált, amit nagyban előmozdít az a körülmény, hogy Verzár Kálmán, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatója, késznek nyilatkozott a visszleszámitoló intézetek egyöntetű eljárásának kieszközölésére és általában a szükséges harmonia létrejöttének előmozdítására. Most a szövetkezeti igazgatósági tagokon fog mulni, hogy lehetővé tegyék a visszleszámitoló intézetek ajánlatának elfogadását és ezáltal módot nyújtsanak a válságos ügy végleges rendezésére és eddigi súlyos kezeségi kötelezettségeik lényeges enyhülésére. — Pásztor igazgatónak a debreceni szövetkezetek érdekében folytatott munkájában segítségére vannak Szikszó i-Szabó László dr. ügyvéd, aki a Pénzüntézet Központ jogi osztályában viselt állásának elfoglalása óta, mint a debreceni viszonyok ismerője, főleg a helybeli szövetkezetek ügyeivel foglalkozik és Kovács János revizor, aki a vagyoni állapot felvételében az ősz folyamán tevékeny részt vett.

— **Felhívás a gazdaközönséghez.** A Gazdasági Egyesület közli: A folyó évi nyári gazdasági munkálatok idejére és főleg az aratási munkák ellátása céljából szükséges munkaerő biztosítása végett a Debreceni Gazdasági Egyesület felhívja a birtokosokat és gazdákat, hogy f. évi február hó 10. napjáig az egyesület titkári hivatalában (Nagyerdő, 10. sz. villa, kerekház) délelőtt 10—12 óra között jelentsek be, hogy hány gazdasági munkást (nem hadifogyót) kívánnak a jelzett munkákra alkalmazni. Ezen gazdasági munkások valószínűleg a múlt évi feltételek, de a tavalyinál magasabb napszámber és a 12 órát meghaladó munkaidő kiilon díjazása mellett lesznek szerződhetők. Arra vonatkozólag, hogy a munkások tényleg rendelkezésre fognak-e állani, ezidőszerint szavatosság nem vállalható. Rácz Lajos gazd. egyesületi titkár.

— Kiss Géza dr. előadása a Szabad Iskolában. Szép és előkelő közönség előtt folytatta ma este „Az entente nemzetközi joga” címen megkezdett előadását Kiss Géza dr. egyetemi tanár. Mai előadásában Wilsonnak a világhétközét óhajtó jegyzékéből indulva ki, kimutatta, hogy a világhétköz pusztán nemes utópia, mert az államok természete, mai szervezete és élete kizárja a háborút, a folytonos küzdelmek megszüntetését. A háborút megszüntetni sohasem lehet, csupán korlátozni. Hivatakozott a tudományos és költői művek igazságaira, amelyeket már Goethe, Hegel, Concha Győző hangzottak. Az expanzív törekvések kizárják az örök békét. De szükség van a korlátozás, amelyet az államok egy olyan szövetsége hozna létre, amelynek a differenciák eloszlatására az erkölcsi és jogi nyomáshoz szükséges ereje megvan. Rámutat arra, hogy Anglia békés uton is eleget tesz expanzív törekvéseinek, amelyek kielégítésének eszközei: a felfedezők, kereskedők, lelkészek, katonák. Szükség van demokratikus felfogással, magánérdekek, nacionalista és sovinsizta jelszavak kizárásával működő tisztességes diplomáciára. A hallgatóság a figyelmet mindvégig lekötötte és ébren tartó értékes előadásért lelkesen ünnepelte és tapsolta Kiss Géza dr. professzort.

Csütörtökön, január 25-én folytatja előadását Balkányi Béla közgazdasági író a háború utáni gazdasági reorganizációról. Előadása az ipar és kereskedelem várható új feladataira fog kiterjedni. Az előadás este 6 órakor kezdődik a Kereskedő Társulat tornacsarnokában (Ferenc József-ut 8., II. udvar, földszint).

— A M. P. I. T. debreceni körének február 26-iki estélye. A M. P. I. T. helyi köre holnap, február 26-án, pénteken délután 6 órakor tartja a ref. kollégium dísztermében ez évben első felolvasó estélyét. Az estély műsora a következő: 1. Énekel a kollégiumi kántus. 2. D. Erdős József egyetemi tanár előadása: A biblia és a hitvallás címen. 3. P. Nagy Zoltán ref. tanítóképző intézeti tanár zongoraszólója. 4. Énekel a kollégiumi kántus. A M. P. I. T. helyi köre tehát ismét megkezdte komoly és céltudatos működését s amint az 1917-ik év első felére, tegnapi számunkban közzétett, általános tájékoztatóból látjuk, úgy Debrecenben, mint a vidéken a rendezendő változatos és gazdag műsoru estélyek egész sorozatával akarja a közönséget nemcsak szórakoztatni, hanem nevelni, irányítani is s a protestáns kultúra legfontosabb kérdéseit érdeklődését állandóan ébren tartani. Eddigi működéséből minden hivatott tényező a legjobb benyomásokat merithette, hisszük és kívánjuk, hogy további működése is fényes sikert érlelő s egész vidékünk kulturális mozgalmaira irányadó befolyást gyakorló legyen. Ily tudatban és reményben ajánljuk a kör ez évben újra kezdődő nemes működését Debrecen sz. kir. város közönségének minden jóért és szépért melegen lelkesülő, érdeklődő szives figyelmébe.

— Aki a vejét hamisan menteti föl. Csombordi János hajdusoboszlói gazdálkodó azon a címen, hogy 41 hold földjét a veje, Szatmári József műveli, vejét fölmentette a katonai szolgálat alól. Miután azonban kiderült, hogy Csombordi földje haszonbérbe van adva, hatóság félrevezetése miatt eljárás indult meg ellene. Az ügyben ma ítélezett a debreceni kir. törvényszék, amely Csombordi Jánost az enyhítő körülmények figyelembevételével egy heti fogházra ítélte. Szatmári katoná s így a törvényszék nem vonhatta felelősségre.

— Az Országos Bíról és Ügyészl Egyesület továbbképző tanfolyamán Kiss Géza dr. egyetemi nyilvános rendes tanár e hó 27-én, szombaton este 6 órakor „A római jog és az újabb magánjogi kodifikáció” címen a törvényszéki palota 1. sz. termében (esküdtzéki terem) előadást tart. Az előadás-sorozatot rendező bizottság az érdeklődő jogászközönséget ezúton is meghívja s a hallgatóságnak az előadás megkezdése előtt való megjelenését kéri.

— Köszönet. A Szabad Iskola céljaira dr. Galánffy Jánosné urnó 4, dr. Kardos Albert ur 8, Aczél Géza és Zöld József ur 20—20, N. N. pedig 10 koronát voltak szivesek adományozni, amiért ezen az uton mond halás köszönetet dr. Kovács Gábor egyetemi tanár, a Szabad Iskola-Egyesület ügyvezető igazgatója.

— Elítelt felbujtó Süttő Erzsébet hajduböszörményi asszony felbujtotta egyik szomszédjának — akinek ő egykor felesége volt, de elvált tőle — a fiát, hogy részére az apjától különböző dolgokat lopjon el. A fiu ezt meg is tette. A debreceni kir. törvényszék Süttő Erzsébetet ezért egy heti fogházra ítélte. Az ítéletben a kir. ügyész és az elítelt is, megnyugodott.

Színház és művészet

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: Kárpáthy Zoltán.

Legénybucu — Horváth Kálmánnal. Pénteken feleleveníti a színház Strauss híres operettjét, a Legénybucu-t. A címszerepet Horváth Kálmán először játssza, akinek bizonyára egy újabb sikerrel szaporodik műsora. Az előadás iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul. Vezető szerepet játszanak még: Görög Olga, Horváth Nusi, Várnai, Kassai és Kemény. A darabot Kassai rendezzi. A Legénybucu-t szombaton megismétlik.

Az ismeretlen tartomány. (Dráma a rejtelmes szigeten.) A dzsungel robinsoni fantasztikuma és csodálatraméltó trükkök egy filmben. A cselekmény: Egy a házasságban boldogságot nem talált férjnek szerelme a más asszonya iránt; csupa finom, romantikus, izgalmas helyzet. A dzsungel tigrisének enyvelgése kölykeivel, a párdúc párharca a tigrissel, majd egy nőnek halálharca a tigrissel. Páratlanul érdekes jelenetek. A trükk pedig egy hajókatasztrófa a nyílt tengeren. Egyszerűen borzalmas az a hűség, amivel meg van csinálva. — Csak még ma van az Uránia műsorán. Jegyelővétel reggel 9 órától.

Az elítelt. Törzs Jenő és Raina Alice a főszereplője annak a szép drámának, melyet tegnap mutatott be nagy sikerrel az Apollo. — A darab minden tekintetben érdekesítő és értékes produkcióval szolgál. — Az előadások 5 órakor mérsékelt, 7 és 9 órakor rendes helyárrakkal kezdődnek.

Mire megvénülünk. (II. rész.) Jókai Mór regénye: Mire megvénülünk II. része pénteken, szombaton és vasárnap lesz az Apollo műsorán. Jegyelővétel délelőtt 10 órától az Apollo pénztáránál.

Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

*Biztos talpajaj de drága
Hamar PALMA szappant
Kérlek!*

Egyetlen szappanpótlék a

„BOB“-jeggű Kaolin-szappan,

10
láda vélelőnél
10%
áruarabatt!

mely illatos, habzó, száraz sima, 50 kg-os láda 250 drb 50 Korona excl. csomagolás helyt Budapest. Megrendelésnél ládanként 15 korona előleg okvetlen beküldendő. Miniat nem küldjük! Kipróbálásra és népszerűsítésre 5 kilogrammos postacsomagok állnak rendelkezésre 10 korona előleges beküldés ellenében, beleértve a láda és postadíj is.

Előleg nélküli ládarendeléseket és utánvételket postacsomag-megrendeléseket nem teljesítünk.

Bardocz és Társa, Budapest, V., Balaton-u. 12. : Egyedárusítók és képviselők kerestetnek.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri belkutatása tíz szög hatvna fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyt-észteről, Brillánsok, bármely szülő zálogleveleket (zálogadalmat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házhoz is elmegegyek. Stetner Mihály, Csokonai-u. 32.

Eladó Hajduböszörmény határában a tiszapolgári utszélen 240 magyar hold réti birtok fekete föld, gazdasági épületekkel ellátva. Debreceni Gazdák Bankja r. t. Kossuth-utca 17.

Zálogadalmat törött aranyat, ezüstöt, Brilláns ékszert vesznek és olcsón eladok Krámer Arany Bika-hérbáz 3.

Hajduböszörmény határában a tiszapolgári utszélen 240 magyar hold réti birtok fekete föld, gazdasági épületekkel ellátva. Debreceni Gazdák Bankja r. t. Kossuth-utca 17.

Felső kedvező fizetési feltételek mellett:

Varga-kert, Keleti-sor 7. szám alatt lévő 1 hold föld körülkerített beltetek,

Sámsoni-uton a sorompónál lévő új ház, — bolt, kocsma és lakóhelyiségekkel,

Geréby-telep, Koudor-u. 3. sz. alatt lévő három szobából álló kis ház, külön álló nyárkonyhával, istálló, és baromfiókkal, valamint két hold szőlőkörülkerítve,

Halasi-telep, Márton Kálmán-utca 62. sz. alatt lévő két szobás kis ház, mely két utcára nyílik.

Ujkoriban, az Andrássy-ut 40. szám alatt lévő 1 hold szőlő, egyszobából álló házzal,

Tégláskertben két darabban egy-egy hold területű szántóföld,

Kossuth-kertben 8 katasztrális hold szőlő.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Női és férfi fehérneműek, Zsebkendők, Harisnyák, Gallérok, Kézledek, Esőernyők, Nyakkendők
NAGY RAKTÁRA

A Rosenberg Albert Özv. és Fiai Utódai szállító cég Ferenc József-ut 60. sz. alatti helyiségei 1917. évi május hó 1-től kiadó. A ház kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Központi Banknál.

Ócska kötött és horgolt árufélt, harisnya és kapucni, szétszakadt is, gypjuból kilónként K 7.—tól K 12.—ig, pamutból K 1.—20.— új gypjuból és ennek maradékaért kilónként K 16.—, új pamufonal és ennek maradékaért K 6.—tól K 10.—ig fizet a Maschinensütkerei

Glücksman Vilmos,
Wien, XV., Stutterhelmstrasse 4.

Minden küldeményt azonnal és pontosan leszámol, nagyobb tételeket személyesen is átvész.

Hirdetmény.

A cs. és kir. Hadügyminiszterium páronként legalább 65 kg.-ot kitevő juhok beszerzését rendelte el.

Felhivatnak a gazdálkodók és kereskedők, hogy ajánlataikat közvetlenül a cs. és kir. Hadügyminiszteriumhoz (12. ügyosztály) Wien küldjék be.

Debreczen, 1917 január 23-án.

A debreczeni cs. és kir. katonai Élelmezési tartály-raktár.